

ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๑๕

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง

เรียน (เวียนกระทรวง กรม และจังหวัด)

อ้างอิง ๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๑๗ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒

๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๒๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่ง

๒. คำถาม คำตอบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง

ตามหนังสือที่อ้างอิง ๑ และ ๒ แจ้งมติ ก.พ. กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งประเภทบริหาร ประเภทอำนวยการ ประเภทวิชาการ และประเภททั่วไป รวมทั้งหลักเกณฑ์อื่นๆ และหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งภายในกรอบมูลค่ารวมของตำแหน่ง ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ ความแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ก.พ. พิจารณาเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ ก.พ. จึงมีมติปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนีในหน้า ๒ ของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง ในสิ่งที่ส่งมาด้วย ของหนังสือที่อ้างอิง ๑

"๑๐. กรณีส่วนราชการได้รับอนุมัติอัตราเพิ่มใหม่จากคณะรัฐมนตรีหรือได้รับจัดสรรอัตราที่ว่างจากผลการเกษียณอายุราชการของส่วนราชการอื่นจากคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ให้ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณา กำหนดตำแหน่งตามเหตุผลความจำเป็นเงื่อนไข และจำนวนที่ได้รับอนุมัติอัตราเพิ่มใหม่ เป็นตำแหน่งประเภท สายงานและระดับตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดในการจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง รวมทั้งมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

๒) ให้ส่วนราชการจัดทำแบบบรรยายลักษณะงานของตำแหน่งเสนอ อ.ก.พ.กระทรวงเพื่อพิจารณาพร้อมกับการกำหนดตำแหน่งตาม ๑)

๓) ในกรณีที่ส่วนราชการมีเหตุผลความจำเป็นพิเศษไม่อาจดำเนินการได้ตาม ๑) ให้ อ.ก.พ.กระทรวงเสนอรายละเอียดข้อเท็จจริงต่อ ก.พ. เพื่อพิจารณาเป็นรายกรณี"

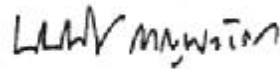
๗๒. ให้ยกเลิก ...

๒. ให้ยกเลิกหลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่งในสิ่งที่ส่งมาด้วย ของหนังสือที่อ้างถึง ๓ และให้ใช้หลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่งตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ของหนังสือนี้แทน

อนึ่ง สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำคำถาม คำตอบตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เพื่อประกอบการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว มาพร้อมกับหนังสือฉบับนี้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายพันโทกร กาญจนะจิตรา)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบงานตำแหน่งและค่าตอบแทน

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๐๖๒

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๙๘๒

หลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่ง

การยุบเลิกตำแหน่งในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใดประเภทใด สายงานใด และระดับใด ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

๑. ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ตำแหน่งนั้นสังกัดอยู่ได้ยุบเลิกไป หรือได้ปรับเปลี่ยนไปเป็น องค์การมหาชนและตำแหน่งว่างลงเนื่องจากข้าราชการสมัครใจที่จะเปลี่ยนไปเป็นพนักงานขององค์การมหาชนนั้นหรืออื่นๆ ตามพระราชกฤษฎีกาหรือตามกฎหมายที่กำหนดเป็นการเฉพาะหรือมีการตัดโอนภารกิจไปเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกรณีอื่นตามที่ ก.พ. กำหนด

๒. ตำแหน่งว่างลงเนื่องจากข้าราชการลาออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด) ที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐกำหนด ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นตามแนวทางที่กำหนด

๓. การกำหนดตำแหน่งทุกกรณีที่มีผลกระทบทำให้ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลเพิ่มสูงขึ้น ให้ยุบเลิกตำแหน่งภายใต้กรอบมูลค่ารวมของตำแหน่งตามแนวทางการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคล(หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๒๖ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔)เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

๓.๑ กรณีมีพระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง หรือจังหวัดชั้นใหม่ หรือกรณีมีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งส่วนราชการชั้นใหม่ในกระทรวงเพื่อรับผิดชอบภาระหน้าที่ใด โดยเฉพาะซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดีตามมาตรา ๑๘ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ไม่รวมกรณีการขยาย ยกฐานะหรือเปลี่ยนชื่อหน่วยงาน) ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑.๑ ให้ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณา กำหนดตำแหน่งโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกให้ครอบคลุมค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้นได้ตามความจำเป็นของภารกิจเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการเฉพาะการกำหนดตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเป็นกรณีพิเศษ เมื่อกฎหมายจัดตั้งส่วนราชการมีผลใช้บังคับ สำหรับตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง

(๒) หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม

(๓) หัวหน้าส่วนราชการซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี

(๔) ผู้ว่าราชการจังหวัด

(๕) รองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง

- (๖) รองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม
- (๗) รองหัวหน้าส่วนราชการซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี
- (๘) รองผู้ว่าราชการจังหวัด
- (๙) หัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรมตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง ที่กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น

๓.๑.๒ การพิจารณากำหนดตำแหน่งตาม ๓.๑.๑ ให้ดำเนินการภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

๑) การกำหนดตำแหน่งต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดโดยคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความไม่ซ้ำซ้อนและประหยัดเป็นหลัก และให้เสนอคณะกรรมการการกำหนดตำแหน่งระดับสูงของกระทรวงพิจารณาก่อนนำเสนอ อ.ก.พ.กระทรวง เว้นแต่กรณีการกำหนดตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการใน ๓.๑.๑ (๑) (๒) และ (๓) ให้ อ.ก.พ.กระทรวง หรือ อ.ก.พ.กรมที่ทำหน้าที่ อ.ก.พ.กระทรวง เป็นผู้พิจารณากำหนดตำแหน่งได้โดยตรง

๒) การกำหนดตำแหน่งโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกให้ครอบคลุมค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้นให้กระทำได้ในคราวแรกเมื่อกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งส่วนราชการระดับกระทรวง กรมหรือจังหวัดมีผลใช้บังคับเท่านั้น

ทั้งนี้ อ.ก.พ.กระทรวงจะพิจารณากำหนดตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดีใน ๓.๑.๑ (๑) (๒) และ (๓) โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิก ไปก่อนก็ได้ แต่ส่วนราชการยังคงต้องเสนอคณะกรรมการการกำหนดตำแหน่งระดับสูงของกระทรวงและ อ.ก.พ.กระทรวงให้พิจารณากำหนดตำแหน่งใน ๓.๑.๑ (๔) - (๙) ในภาพรวม โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกเพื่อให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นในคราวแรก

๓) การกำหนดตำแหน่งใน ๓.๑.๑ (๕) (๖) (๗) และ (๘) โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกให้ครอบคลุมค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้น เป็นจำนวนเท่าใดนั้น ให้กระทำได้ตามความจำเป็นของภารกิจเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ โดยให้พิจารณาจากลักษณะงาน ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบ คุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่ง บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติงานของตำแหน่งระดับสูงประเภทต่างๆ ในส่วนราชการนั้น

๔) การกำหนดตำแหน่งโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกให้ครอบคลุมค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้นจะต้องเป็นกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นเพื่อป้องกันหรือผ่อนคลายนสภาพการขาดแคลนอัตรากำลังของส่วนราชการเนื่องมาจากการนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกให้ครอบคลุม

ค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้นจากการกำหนดตำแหน่งหัวหน้าและรองหัวหน้าส่วนราชการซึ่งเป็นตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

๕) ตำแหน่งที่จะนำมากำหนดนั้น ต้องเป็นตำแหน่งว่างที่มีเงินซึ่งส่วนราชการได้รับการจัดสรรตัดโอนหรือเกลี้ยมาเป็นของส่วนราชการ และเป็นตำแหน่งที่มีค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งสูงสุดเมื่อพิจารณาตามตารางแสดงค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจำแนกตามประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนด

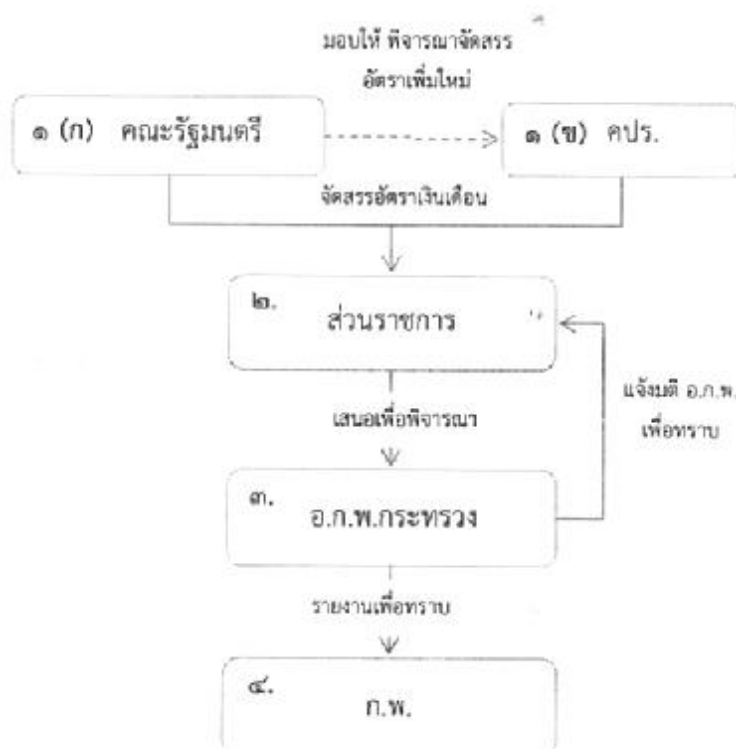
๓.๒ กรณีอื่นที่ ก.พ. มีมติให้ไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมาอุปโลกให้ครอบคลุมค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้น

คำถาม คำตอบ
หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง

๑. หลักทั่วไป

คำถามข้อ ๑.๑ กรณีที่ส่วนราชการได้รับอนุมัติอัตราเพิ่มใหม่จากคณะรัฐมนตรีหรือได้รับจัดสรรอัตราที่ว่างจากผลการเกษียณอายุราชการของส่วนราชการอื่นจากคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) ส่วนราชการจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ ส่วนราชการจะต้องเสนอขอให้อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณากำหนดตำแหน่งตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติเป็นตำแหน่งประเภทสายงาน และระดับตำแหน่งตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๑๗ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และหนังสือเวียนอื่นโดยต้องพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งแล้วรายงาน ก.พ. เพื่อทราบตามแผนภาพด้านล่าง

คำถามข้อ ๑.๒ โปรดอธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งข้อ ๑๐ ๑) ที่กำหนดว่า “ให้ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณากำหนดตำแหน่งตามเหตุผลความจำเป็น เงื่อนไข และตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติอัตราเพิ่มใหม่ เป็นตำแหน่งประเภท สายงานและระดับตำแหน่ง ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดในการจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง รวมทั้งมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง”

คำตอบ ภายหลังจากที่ส่วนราชการได้รับอนุมัติอัตราเพิ่มใหม่จาก ค.ร.ม. หรือได้รับจัดสรรอัตราที่ว่างจากผลการเกษียณอายุราชการของส่วนราชการอื่นจากคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐแล้ว อ.ก.พ.กระทรวงจะต้องนำอัตราที่ได้รับจัดสรรเพิ่มใหม่มากำหนดเป็นตำแหน่งประเภท สายงานและระดับตำแหน่งตามโครงสร้าง และการแบ่งงานภายใน พร้อมทั้งปรับปรุงบัญชีจัดตำแหน่งของส่วนราชการ (บัญชี ๑) ให้สอดคล้องกัน

ในการกำหนดอัตราที่ได้รับจัดสรรเพิ่มใหม่ให้เป็นตำแหน่งประเภท สายงานและระดับตำแหน่งนั้น ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับเหตุผลความจำเป็นและเงื่อนไขต่างๆ ที่ ค.ร.ม. หรือ คปร. กำหนด และต้องเป็นไปโดยสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง หลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนด

ตัวอย่างที่ ๑ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติอัตราเพิ่มใหม่ให้แก่กรม ก. เพื่อกำหนดเป็นตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ข. ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง แต่หากคณะกรรมการกำหนดตำแหน่งระดับสูงได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง พร้อมทั้งได้ประเมินคุณภาพงานของตำแหน่งดังกล่าวแล้ว พบว่า ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพงานตามหลักเกณฑ์การประเมินค่างานที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ดังนั้น อ.ก.พ.กระทรวงต้องกำหนดตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ข. ดังกล่าวเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง

ตัวอย่างที่ ๒ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติอัตราเพิ่มใหม่ให้แก่กรม ฉ. จำนวน ๑๕ อัตรา จำแนกเป็นตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการหรือชำนาญการ ๑๐ อัตรา นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการหรือชำนาญการ ๓ อัตรา และตำแหน่งนักวิชาการสถิติปฏิบัติการหรือชำนาญการ ๒ อัตรา เพื่อปฏิบัติงานในสำนัก ข. ในกรณีนี้ อ.ก.พ.กระทรวงจะต้องกำหนดตำแหน่งทั้ง ๑๕ อัตราดังกล่าวเป็นตำแหน่งประเภท สายงาน และระดับตำแหน่งในสังกัดสำนัก ข. ตามเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนด โดยจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

คำถามข้อ ๑.๓ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติจัดสรรอัตราเพิ่มใหม่หรือคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) มีมติจัดสรรอัตราที่ว่างจากผลการเกษียณอายุราชการของส่วนราชการอื่นให้แก่ส่วนราชการใดไปแล้ว เหตุใด อ.ก.พ.กระทรวงยังคงต้องกำหนดตำแหน่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนดอีก

คำตอบ เนื่องจากอัตราที่คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐจัดสรรนั้นเป็นอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งแต่การจะกำหนดว่าในส่วนราชการใดจะมีตำแหน่งประเภทใด สายงานใด และระดับตำแหน่งได้นั้นมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้เป็นอำนาจของ อ.ก.พ.กระทรวงที่จะพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด และต้องเป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๔๘ ดังนั้น อ.ก.พ.กระทรวงจึงกำหนดตำแหน่งที่คณะรัฐมนตรีหรือ คปร. จัดสรรอัตราเพิ่มใหม่ให้แตกต่างไปจากหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนดไม่ได้

๒. หลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่ง

คำถามข้อ ๒.๑ เมื่อมีการจัดตั้งกระทรวง กรม หรือจังหวัดขึ้นใหม่ อ.ก.พ.กระทรวงอาจพิจารณา กำหนดตำแหน่งที่มีชื่อตำแหน่งทางการบริหารงานโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกให้ครอบคลุม ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้น ตำแหน่งใดได้บ้าง

คำตอบ อ.ก.พ.กระทรวงอาจกำหนดตำแหน่งหัวหน้าและรองหัวหน้าส่วนราชการที่มี ชื่อตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่าง ที่มีเงินมายุบเลิกฯ ในกรณีมีการจัดตั้งส่วนราชการระดับกระทรวง กรม หรือจังหวัดขึ้นใหม่ สำหรับตำแหน่งดังต่อไปนี้

- ๑) ปลัดกระทรวง หรือเทียบเท่า
- ๒) อธิบดี หรือเทียบเท่า
- ๓) ผู้ว่าราชการจังหวัด
- ๔) รองปลัดกระทรวง หรือเทียบเท่า
- ๕) รองอธิบดี หรือเทียบเท่า
- ๖) รองผู้ว่าราชการจังหวัด
- ๗) ผู้อำนวยการสำนักกอง หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น
ซึ่งเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น

คำถามข้อ ๒.๒ กรณีมีการแก้ไขกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกรมใดใหม่ และมีผลทำให้กรมหนึ่ง กรมใดมีส่วนราชการที่เป็นกองหรือที่มีฐานะเทียบกองเพิ่มขึ้นตามมาตรา ๓๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อ.ก.พ.กระทรวงจะพิจารณา กำหนด ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรม (ผู้อำนวยการสำนัก กอง หรือเรียกชื่ออย่างอื่น) เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกให้ครอบคลุมค่าใช้จ่าย ด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นตามหลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่งตามข้อ ๓ ได้หรือไม่

คำตอบ ไม่ได้ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกตามแนวทางที่ ก.พ. กำหนด เนื่องจากไม่ใช่ กรณีการจัดตั้งส่วนราชการระดับกระทรวง กรม หรือจังหวัดขึ้นใหม่ตามข้อ ๓ ของหลักเกณฑ์ การยุบเลิกตำแหน่ง

คำถามข้อ ๒.๓ กรณีมีพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดขึ้นใหม่ อ.ก.พ.กระทรวงสามารถกำหนดตำแหน่ง โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมาอุปเล็กให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้น ตำแหน่งใดบ้าง

คำตอบ ภายหลังจากมีพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดขึ้นใหม่ อ.ก.พ.กระทรวงอาจพิจารณา ไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมาอุปเล็กสำหรับตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด (ตำแหน่ง ประเภทบริหาร ระดับสูง) และตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด (ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น) ได้

สำหรับการกำหนดตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำ จังหวัดและนายอำเภอ (ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น) นั้น จะต้องนำตำแหน่งว่าง ที่มีเงินมาอุปเล็ก เนื่องจากเป็นกรณีการขยายหน่วยงาน ซึ่งไม่ได้รับการยกเว้นตาม หลักเกณฑ์นี้

คำถามข้อ ๒.๔ กรณีมีการยกฐานะส่วนราชการซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดีหรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดีตามมาตรา ๑๘ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ และสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เป็นต้น ให้ เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม อ.ก.พ.กระทรวงจะพิจารณากำหนดตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการ และตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรม (ผู้อำนวยการสำนัก กอง หรือเรียกชื่ออย่างอื่น) เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมาอุปเล็กให้ครอบคลุมค่าใช้จ่าย ด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นตามหลักเกณฑ์การอุปเล็กตำแหน่งตามข้อ ๓ ได้หรือไม่

คำตอบ ไม่ได้ ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมาอุปเล็กตามแนวทางที่ ก.พ. กำหนด เนื่องจาก เป็นกรณีการยกฐานะส่วนราชการ ไม่ใช่กรณีการจัดตั้งส่วนราชการระดับกรมขึ้นใหม่ จึงไม่ได้รับการยกเว้นตามหลักเกณฑ์นี้

คำถามข้อ ๒.๕ กรณีมีการจัดตั้งกระทรวงหรือกรมขึ้นใหม่ ส่วนราชการจะสามารถกำหนดตำแหน่ง หัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรม (ผู้อำนวยการสำนัก กอง หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น) เป็นตำแหน่ง ประเภทอำนวยการ ระดับสูง โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างมาอุปเล็กให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคล ที่เพิ่มสูงขึ้นได้หรือไม่

คำตอบ โดยที่ข้อ ๓ ของหลักเกณฑ์การอุปเล็กตำแหน่งกำหนดว่า ในกรณีมีการจัดตั้งกระทรวง หรือกรมขึ้นใหม่ ให้ อ.ก.พ.กระทรวงกำหนดตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก กอง หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่าง ที่มีเงินมาอุปเล็กให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นได้ แต่หากคณะกรรมการ

การกำหนดตำแหน่งระดับสูง และ อ.ก.พ.กระทรวงได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข การกำหนดตำแหน่ง รวมทั้งได้ประเมินคุณภาพงานของตำแหน่งดังกล่าวแล้ว เห็นสมควร จะกำหนดให้เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูงในคราวแรก ส่วนราชการจะต้องนำ ตำแหน่งว่างที่มีเงินมาอุปถัมภ์ให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นจากการปรับปรุง การกำหนดตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ตามแนวทางที่กำหนดตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๒๖ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔

หมายเหตุ ค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้นจากการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งประเภท อำนวยการ ระดับต้น (๖๐,๘๑๐ บาท) เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง (๗๙,๒๔๐ บาท) คิดคำนวณจากรางแสดงค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจำแนก ตามประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งแนบท้ายหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ ๖๑๗ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ คิดเป็น ๗๙,๒๔๐ - ๖๐,๘๑๐ = ๑๘,๔๓๐ บาท

คำถามข้อ ๒.๖ กรณีกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมได้กำหนดให้มีการจัดตั้ง ส่วนราชการระดับกระทรวงขึ้นใหม่ แต่ยังไม่มีการจัดตั้ง อ.ก.พ.กระทรวงขึ้นมาทำหน้าที่ในการกำหนด ตำแหน่งโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างมาอุปถัมภ์ให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นตามข้อ ๓ ของหลักเกณฑ์การอุปถัมภ์ตำแหน่งจะมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

คำตอบ โดยที่มาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ อ.ก.พ.กระทรวงเป็นผู้มีอำนาจในการกำหนดตำแหน่งที่จะมีในส่วนราชการ เป็นตำแหน่งประเภท สายงาน และระดับตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด ดังนั้น ในลำดับแรก ส่วนราชการต้องดำเนินการจัดตั้ง อ.ก.พ.กระทรวงขึ้นมา ทำหน้าที่กำหนดตำแหน่งที่จะมีในส่วนราชการก่อน แล้วจึงเสนอ อ.ก.พ.กระทรวง และ คณะกรรมการการกำหนดตำแหน่งระดับสูงพิจารณากำหนดตำแหน่งโดยไม่ต้อง นำตำแหน่งว่างมาอุปถัมภ์ ตังมีแนวทางการดำเนินการ ตามแผนภาพ

ขั้นตอนการจัดตั้ง อ.ก.พ.กระทรวง

กรณีมีกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จัดตั้งส่วนราชการระดับกระทรวงขึ้นใหม่

หมายเหตุการจัดตั้ง อ.ก.พ.กระทรวงให้ดำเนินการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ และการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการในอ.ก.พ.สามัญ พ.ศ. ๒๕๕๒

คำถามข้อ ๒.๗ การกำหนดตำแหน่งหัวหน้าและรองหัวหน้าส่วนราชการซึ่งเป็นตำแหน่งที่ปรากฏตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกตามหลักเกณฑ์ข้อ ๓.๑.๑ สามารถดำเนินการได้โดยตลอดหรือไม่

คำตอบ การกำหนดตำแหน่งโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกให้ครอบคลุมคำตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้น ให้กระทำได้ในคราวแรกเมื่อกฎหมายจัดตั้งกระทรวง กรม หรือจังหวัดมีผลใช้บังคับ

ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ อ.ก.พ.กระทรวงอาจพิจารณากำหนดตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง (ปลัดกระทรวง) ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม (อธิบดี) และตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่ไม่มีฐานะเป็นกรม แต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกฯ ไปก่อนก็ได้ สำหรับการกำหนดตำแหน่งอื่นตาม ๓.๑.๑ (๕) (๖) (๗) และ (๘)ให้นำเสนอคณะกรรมการการกำหนดตำแหน่งระดับสูงของกระทรวง และ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณาในการประชุมคราวเดียวกัน โดยให้กระทำได้ในคราวแรก และคราวเดียว เมื่อกฎหมายจัดตั้งกระทรวง กรม หรือจังหวัดมีผลใช้บังคับ ส่วนการกำหนดตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดตาม ๓.๑.๑ (๔) และรองผู้ว่าราชการจังหวัดตาม ๓.๑.๑ (๘) ให้เสนอคณะกรรมการการกำหนดตำแหน่งระดับสูงและ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณาในคราวเดียวกัน ภายหลังจากที่กฎหมายจัดตั้งจังหวัดมีผลใช้บังคับ

คำถามข้อ ๒.๘ จากเงื่อนไขในข้อ ๓.๑.๒ ๓) ของหลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่งที่กำหนดว่า “การกำหนดตำแหน่งใดใน ๓.๑.๑ (๕) (๖) (๗) และ (๘) โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกให้ครอบคลุมคำตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้น เป็นจำนวนเท่าใดนั้น ให้กระทำได้ตามความจำเป็นของภารกิจเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ”

คำว่า “ความจำเป็นของภารกิจ” มีความหมายว่าอย่างไร

คำตอบ “ความจำเป็นของภารกิจ” คือ จำนวนตำแหน่งขั้นต่ำที่จำเป็นต้องกำหนดเพื่อขับเคลื่อนภารกิจหลักตามที่กฎหมายกำหนดในช่วงต้นของการจัดตั้งหน่วยงาน

ตัวอย่างเช่น ตำแหน่งรองปลัดกระทรวงตำแหน่งนักบริหาร ระดับสูง อาจกำหนดได้ส่วนราชการละไม่เกิน ๓ ตำแหน่ง แต่หากเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงมีการจัดกลุ่มภารกิจตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ ให้กำหนดได้ไม่เกินจำนวนกลุ่มภารกิจบวก ๑ ตำแหน่ง (รองปลัดกระทรวงด้านการบริหาร) เป็นต้น

อนึ่ง การพิจารณาว่าตำแหน่งใดควรมีจำนวนเท่าใด และจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกเป็นจำนวนเท่าใดนั้นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ

การกำหนดตำแหน่งระดับสูงกำหนดโดยความเห็นชอบของ อ.ก.พ.กระทรวงโดยให้พิจารณาจากลักษณะงาน ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบ คุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่ง และบทบาทหน้าที่และการปฏิบัติงานของตำแหน่งระดับสูงประเภทต่างๆ ในส่วนราชการนั้น

คำถามข้อ ๒.๙ จากเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งในข้อ ๓.๑.๒ (๕) ของหลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่งที่กำหนดว่า “ตำแหน่งที่จะนำมากำหนดนั้น ต้องเป็นตำแหน่งว่างที่มีเงิน ... และเป็นตำแหน่งที่มีค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งสูงสุดเมื่อพิจารณาตามตารางแสดงค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจำแนกตามประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนด

คำว่า “ตำแหน่งที่มีค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งสูงสุด” หมายถึงตำแหน่งใด

คำตอบ หมายถึง ตำแหน่งว่างที่มีเงินที่ส่วนราชการซึ่งจัดตั้งใหม่ ได้รับการจัดสรร ดัดโอนหรือเกลี้ยมาเพื่อเป็นอัตรากำลังของส่วนราชการ และเป็นตำแหน่งที่มีมูลค่าของตำแหน่งสูงสุดเมื่อพิจารณาตามตารางแสดงค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดฯ

ตัวอย่างเช่นกรม ก. เป็นส่วนราชการระดับกรมที่จัดตั้งขึ้นใหม่ มีตำแหน่งที่ได้รับโอนมาจากกรม ข. และเกลี้ยมาจากส่วนราชการอื่น รวม ๕๐ ตำแหน่ง (รายละเอียดตามตารางด้านล่าง) โดยจะต้องกำหนดให้เป็นตำแหน่งอธิบดี ๑ ตำแหน่งและรองอธิบดี ๑ ตำแหน่ง รวม ๒ ตำแหน่ง และจะขอยกเว้นการนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมายุบเลิกฯ

เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขกรม ก. จะต้องนำตำแหน่งผู้ตรวจราชการกรม (ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง) และตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและแผน (ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ) ซึ่งเป็นตำแหน่งว่างที่มีเงินและเป็นตำแหน่งที่มีค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งสูงสุดมาใช้เป็นฐานในการกำหนดตำแหน่งอธิบดีและรองอธิบดี และจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนด

ตารางสรุปจำนวนตำแหน่งข้าราชการในสังกัด กรม ก.

ลำดับ ที่	ชื่อตำแหน่งทางการบริหาร	ชื่อตำแหน่งในสายงาน	ประเภท ตำแหน่ง	ระดับ ตำแหน่ง	จำนวน ตำแหน่ง	ค่าตอบแทน เฉลี่ย	ตำแหน่ง ว่างที่มีเงิน
๑	ผู้ตรวจราชการกรม	ผู้ตรวจราชการ	อำนวยการ	สูง	๓	๗๑,๒๕๐	๑
๒	ผู้อำนวยการสำนัก	ผู้อำนวยการ	อำนวยการ	สูง	๒	๗๑,๒๕๐	-
๓	ผู้เชี่ยวชาญด้าน นโยบายและแผน	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน	วิชาการ	เชี่ยวชาญ	๑	๗๗,๕๕๐	๑
๔	ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารทรัพยากรบุคคล	นักทรัพยากรบุคคล	วิชาการ	เชี่ยวชาญ	๑	๗๗,๕๕๐	-
๕	ผู้อำนวยการศูนย์	ผู้อำนวยการ	อำนวยการ	ต้น	๓	๖๐,๘๑๐	-
๖	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน	วิชาการ	ชำนาญการ พิเศษ	๘	๕๕,๗๕๐	๒
๗	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน	วิชาการ	ปฏิบัติการ/ ชำนาญการ	๒๒	๓๓,๕๖๐	๕
๘	นักจัดการงานทั่วไป	นักจัดการงานทั่วไป	วิชาการ	ปฏิบัติการ/ ชำนาญการ	๕	๓๓,๕๖๐	-
๙	เจ้าพนักงานธุรการ	เจ้าพนักงานธุรการ	ทั่วไป	ปฏิบัติงาน/ ชำนาญงาน	๗	๒๘,๕๐๐	๓